

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНОГО СЛОВНИКА ДОШКІЛЬНИКІВ

Л.В. Лохвицька, м. Переяслав-Хмельницький

Сучасні завдання розвитку і виховання дітей дошкільного віку окреслені Державним стандартом – Базовим компонентом дошкільної освіти України. Становлення особистості в дошкільному дитинстві залежить від різних чинників, серед яких чільне місце займає середовище, що сприяє соціалізації. Зміст освітньої лінії «Дитина в соціумі» визначає як результат формування у дітей навичок соціально прийнятої (моральної) поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських відносин, готовності співпереживати, співчувати іншим. Це можливо за умови активного спілкування дитини з дорослими (батьками і педагогами) як носіями моральних норм і правил, засвоєння яких безпосередньо відображається на розвитку мовлення.

Засвоєння морального словника у дошкільному віці пов'язано із опануванням різних функцій мови: емотивної, що полягає у вираженні почуттів та емоцій; експресивної, що сприяє самовираженню; волюнтативної, що проявляється у волевиявленні. Через мовлення діти оволодівають моральними поняттями, у них виникають моральні емоції і почуття, що впливають на формування особистісних властивостей, які відображаються у стосунках з оточуючими.

Розвиток словника допомагає дитині зрозуміти і сприйняти все, що відбувається навколо і одночасно формує її етичні (моральні) уявлення. Специфічність морального виховання дошкільників зумовлена віковими особливостями і передбачає цілеспрямований вплив з боку дорослих за умови активної комунікативно-мовленнєвої діяльності: розв'язання і обговорення ситуативних педагогічних задач, проведення бесід-розмірковувань, хвилинок спілкування (діалогів), ігрових вправ, читання творів художньої літератури, виконання театралізованих етюдів тощо.

Таким чином, на етапі дошкільного дитинства у процесі розширення словникового запасу відбувається розвиток емоційно-поняттєвої сфери, сприйняття почуттів (в тому числі моральних) і формування основ моральної

поведінки (через засвоєння норм і правил поводження) у стосунках з оточуючими. Відповідно, розвиток мовлення і рівень моральної вихованості у дошкільному віці характеризуються взаємовпливом і взаємообумовленістю.

Відомості про автора

Лохвицька Любов Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики дошкільної освіти ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

FEATURES OF DEVELOPMENT OF MORAL VOCABULARY PRESCHOOLERS

Liubov Lokhvytska, Pereyaslav-Khmelnysky

Current objective development and education of children of preschool age defined by the State standard – Basic component of pre-school education in Ukraine. Becoming of personality in the preschool child depends on various factors, among which a prominent place is an environment that promotes socialization. Contents educational line “A child in society” as a result determines of developing children’s social skills adopted (moral) behaviour, ability to navigate the world of human relationships, a willingness to empathize, empathize with others. This is possible if the active child’s communication with adults (parents and teachers) as bearers of moral norms and rules, learning directly displayed on language development.

Moral vocabulary learning in early childhood is associated with mastering a variety of language functions: emotive, which is the expression of feelings and emotions, expressive, which promotes self-expression; volitive, which manifested strong-willed efforts. Because children acquire language moral terms,

they have a moral emotions and feelings that influence the formation of personality characteristics that appear in relations with others.

Development of vocabulary helps the child understand and accept everything that happens around her and also forms the ethical (moral) ideas. The specificity of the moral education of preschool children due to age-related characteristics and provides meaningful impact by adults with the active communicative language activities: solving and discussion of case teaching tasks, converse-thinking, minute communication (dialogue), playing exercises, reading works of fiction, performance of theatrical sketches and more.

Thus, at the stage of pre-school child in the vocabulary is the development of emotional and conceptual areas of perception senses (including moral) and laying the foundations of moral behavior (through assimilation of norms and rules of behavior) in relationship with others. Accordingly, language development and the level of moral upbringing in the preschool years are characterized by mutual influence and interdependence.

Information about author

Lokhvytska Liubov – Dr. Ph. (candidate's pedagogical science), Docent Department of Preschool Pedagogy and Study Methods State High Educational Institution “Pereyaslav-Khmelnytsky Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University”